

6. ZÁVER

Záverom by som zhrnula, že našou štúdiou sa nám podarilo prispieť k objasneniu účasti buniek prirodzenej imunity pri vzniku a vývoji celiakie. Ukázali sme, že gliadin, na rozdiel od ostatných potravinových antigénov má schopnosť aktivovať jak ľudské monocytárne línie, tak aj monocyty izolované z periférnej krvi celiakálnych pacientov a zdravých jedincov k produkcii cytokínov a chemokínov, pričom odpoveď monocytov z celiakálnych pacientov je vyššia v porovnaní s monocytmi zdravých jedincov. Podarilo sa nám čiastočne analyzovať gliadinom aktivované signálne dráhy stimulované gliadinovými fragmentami. Stále ostáva kľúčovou otázkou v patogenéze celiakie, čím je glutén tak výnimočný, že navodzuje rozsiahlu bunkami mediovanú imunitnú odpoveď, aké receptorové molekuly viažu gliadinové fragmenty na povrch buniek a ktoré z týchto fragmentov sú patogenetické pre celiakiu.

Podieľali sme sa na štúdiu, ktorá v návaznosti na preukázaný protektívny vplyv kojenia na rozvoj celiakie, charakterizovala cytokínové zloženie kolostra a materského mlieka. V našej štúdiu bola po prvý krát opísaná celá rada cytokínov a ďalších faktorov a ich zmeny v čase, ktoré by mohli byť zodpovedné za ochranu črevnej sliznice u kojencov.

Tieto výsledky sú len malou súčasťou zložitého mechanizmu vzniku celiakie. Vedú k celej rade ďalších otázok, ktoré je potrebné ďalej analyzovať. Patrí sem aj identifikácia gliadinových peptidov, ktoré stimulujú bunky prirodzenej imunity, identifikácia receptoru pre tieto imunogénne peptidy, podrobnejšia analýza signálnych dráh a potenciálna účasť baktérií pri tomto ochorení.